

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРОМИСЛОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ ТА КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ
КАФЕДРА АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL TECHNOLOGY OF MEDICINES AND COSMETICS
DEPARTMENT OF DRUG TECHNOLOGY

Матеріали
V міжнародної науково-практичної конференції
Proceedings of the V International Scientific and Practical Conference

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
У ГАЛУЗІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCH IN THE
FIELD OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY

23 жовтня 2025 р.
October 23, 2025
Харків, Україна
Kharkiv, Ukraine

РЕІМБУРСАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ АПТЕЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Жадько С.В., Іванова А.Д.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Система реімбурсації лікарських засобів (ЛЗ) є важливим державним інструментом покращення доступності ЛЗ для населення й підтримки вразливих груп пацієнтів. В умовах постійного зростання цін на ліки та обмежених фінансових можливостей громадян такі програми відіграють ключову роль у забезпеченні своєчасного лікування хронічних і гострих захворювань. Однак впровадження реімбурсації впливає не лише на соціальний аспект, а й на фінансові показники аптек, вимагаючи ефективнішого управління бізнес-процесами.

Мета дослідження. Оцінка впливу системи реімбурсації на економічні показники аптек, виявлення основних проблем, позитивного і негативного впливу.

Матеріали та методи. Узагальнені й систематизовані статистичні дані, фінансові показники аптек, наукові публікації, матеріали спеціалізованих конференцій.

Результати дослідження. Аналіз показав, що після запуску програми «Доступні ліки» продажі ЛЗ, що підлягають реімбурсації, значно зросли порівняно з аналогічним періодом до її введення. Обсяги продажів ЛЗ збільшилися на 28–35 %, особливо в регіонах з високою часткою соціально незахищених пацієнтів. Націнка на ЛЗ, що підлягають реімбурсації, стала нижчою (зниження в середньому становило 12–15%), а загальна виручка зросла на 7–10 % через збільшення обсягу продажів. До того ж, реімбурсація сприяла оптимізації управління запасами ЛЗ. Середній період обігу таких ЛЗ скоротився приблизно на 15 %, що знизило ризики прострочення та фінансових втрат. Аптеки вдосконалюють процеси внутрішнього обліку, логістики та взаємодії з державними структурами, що сприяє більш ефективному управлінню бізнесом і прогнозуванню фінансових показників. За даними опитування, понад 60 % респондентів відзначили суттєве зниження фінансового навантаження на лікування хронічних захворювань завдяки отриманню ЛЗ за програмою реімбурсації. Серед проблем та обмежень у роботі програми найбільш значущими для аптек є: затримки у відшкодуванні коштів від держави; недостатня поінформованість частини населення; низька прибутковість деяких ЛЗ для аптек; додаткові операційні витрати; адміністративний тиск. Ефективність програми значною мірою залежить від рівня координації між аптеками та державними органами, що потребує вдосконалення адміністративних процедур та підвищення прозорості фінансових потоків.

Висновки: Система реімбурсації покращує доступність ЛЗ для населення, що дає соціальний ефект за рахунок сприяння регулярному прийому ЛЗ. Реімбурсація створює як переваги, так і значні виклики для аптек. Економічна вигода від участі в програмах реімбурсації значною мірою залежить від здатності аптеки ефективно управляти операційними витратами та диверсифікувати свої доходи.